

Observatielijst voor vroege symptomen van dementie (OLD)

HOOFDASPECT deelaspecten	KENMERKEN	GECONSTATEERD A ja / B twijfel / C nee / D niet vast te stellen	TIPS	AANTEKENING
COGNITIE		Omcirkel een antwoord		
Vergeten	1. Vergeet steeds welke dag het is. 2. Vergeet regelmatig gebeurtenissen die kort geleden gebeurd zijn. 3. Kan recent gehoorde verhalen of mededelingen niet meer navertellen.	A B C D A B C D A B C D	<i>Aan de orde brengen met sleutelvragen:</i> Hoe oud bent u? Waarvoor kwam u de vorige keer op het spreekuur? Wanneer bent u voor het laatst geweest?	
Herhalen	4. Valt vaak in herhalingen zonder het zelf door te hebben. 5. Vertelt regelmatig hetzelfde verhaal tijdens een gesprek.	A B C D A B C D	<i>Sleutelvraag:</i> Hoe gaat het met u? (of: uw partner, familie, kinderen, kleinkinderen)	
Taal	6. Kan regelmatig niet op bepaalde woorden komen. 7. Verliest snel de draad van het verhaal.	A B C D A B C D	Observeren tijdens gesprek	
Begrip	8. Aan het antwoord is te merken dat de vraag niet begrepen is. 9. Heeft meer moeite om een gesprek te begrijpen.	A B C D A B C D	Observeren tijdens gesprek	

DAGELIJKS FUNCTIONEREN						
Oriëntatie	10. Haalt tijden door elkaar.	A	B	C	D	
GEDRAG						
Facadevorming	11. Verzint uitvluchten.	A	B	C	D	
Afhankelijkheid	12. Geen specifiek item voorhanden.	A	B	C	D	Vergelijken met vroeger. Let op > headturning – naar partner als iets wordt gevraagd.

Scoring en interpretatie

Scoring

Als u het instrument heeft ingevuld, kunt u het volgens de onderstaande systematiek scoren:

- Score “A”(duidelijk) aanwezig = 1 punt
- Score “B” (twijfelachtig) = 0,5 punt*
- Score “C”(zeker niet aanwezig) = 0 punten
- Score “D”(niet vast te stellen) = valt buiten scoring

Voor de probleemgebieden eenzaamheid en somatisatie scoort u voor Score “B” (twijfelachtig) niet 0,5 maar 1 punt

Interpretatie

Dit instrument geeft geen harde beslissing over de aan- of afwezigheid van psychosociale problematiek, maar slechts een indicatie. Verdere diagnostiek moet uitwijzen of er iets aan de hand is.

Verdere diagnostiek is aan te raden als: De score ≥ 1 op een probleemgebied (voor cognitie geldt ≥ 2)
De totaalscore ≥ 4 , ook als de afzonderlijke probleemgebieden onder de grens blijven.

Als de scores onder de vermelde grenzen blijven, is er waarschijnlijk niets aan de hand. Bij twijfel verdient het de aanbeveling het instrument na enige tijd nogmaals in te vullen.

Bron: HOPMAN-ROCK M, TAK ECPM, STAATS PGM, JONKER D, WIND AW. Signalering van beginnende dementie in de huisartspraktijk; Ontwikkeling en validering van de Observatielijst voor vroege symptomen van Dementie (OLD). Tijdschrift voor Gerontologie en Geriatrie 2001; 32:74-81